

Mátyás király meg a kapzsi szakács (népmese)

Mátyás király a bakonyi erdőben vadászgatott. Erre is űzte a vadat, meg arra is. Egyszer aztán már azt se tudta, hogy hol van. Sehogy nem akadt a vadásztársaira.

Már beesteledett, de még mindig nem tudott zöldágra verekedni. Igen elszontyolodott. Fáradt is volt, éhes is volt. Egyszer csak megpillantott egy kicsi roskadt házikót. Az ablakaiból egy cseppnyi fény pislákol. Megörült a király, mégsem kell az Isten szabad ege alatt éjszakáznia. Bekopogtatott a házba. Görnyedt anyóka nyitotta ki az ajtót. - Jó estét, kedves anyókám! - köszönt Mátyás király. - Jó estét, fiatalúr - köszönt vissza az anyóka. - Kedves öreganyám, eltévedtem, elmaradtam a társaimtól, megengedné-e, hogy itt éjszakázzam. - Jöjjön be, fiatalúr! Nincs nálam nagy parádé, de azért megnyugodhat. A kemencesutban vetek magának ágyat, ott jól megmelegedhet. Mátyás király beljebb került a házba. Gondolkodott az öregasszony, hogy mivel is kínálja meg az idetévedt vendéget. Hamar elmeszette egyetlen tyúkocskájának a nyakát, s jó húslevest főzött Mátyásnak. Amikor a király elé tette az asszony a tálat, az megszámolta, hogy hány zsírcsepp gyöngyözik a levesben. Mikor jóllakott, azt kérdezte az anyótól: - Tudja-e, anyókám, ki vagyok én? - Honnan tudhatnám én azt, hiszen soha nem találkoztam az ifjúúrral - felelte az anyóka. - Én vagyok Mátyás király! Az anyóka térdre borult királya előtt, kezet akart csókolni őfelségének. A király felemelte az öregasszonyt, s így szólt hozzá: - Áldjon meg a Jóisten, anyókám! Jó szíved van. Az egyetlen tyúkocskádat is levágtad, hogy az éhes vendéget megvendéghesd. Megszámoltam, hogy hány csepp zsír gyöngyözött a leveseden, annyi aranyat adok az ételért fizetségül. Mátyás király kiszámolta az aranyakat az asztalra, s aztán nyugovóra tértek. Másnap reggel a király vadásztársai is ráakadtak a házacskára. Betértek, hogy tudakozódjanak, nem járt-e erre a király. Igen meglepődtek, amikor ott találták Mátyást kipihenten, jóllakottan. - Ó, uram, nagyon aggódtunk érted! - mondta az egyik vadász. - Arra pedig nem volt semmi okotok, jó helyre vezérelt a csillagom. Ezután a király elsorolta, mi minden történt vele tegnap óta, mióta elszakadtak egymástól. Elbeszélte az anyóka levesét is, amelyiken megszámolta a zsírcseppeket. Meghallotta ezt a király szakácsa. Gondolta magában: - Főzök én a királynak olyan zsíros levest, hogy nem győzi aranytallérral. Délre mindjárt meg is főzte a húslevest, de annyi zsírt tett bele, hogy a leves teteje tiszta zsírból állt. Amikor a szakács feltálalta a levest a királynak, az mindjárt rákiáltott: - Te szakács! Ez a leves ehetetlen. Ez csurom zsír. Tudta a király mindjárt, hogy honnan fúj a szél, mi volt a szándéka a szakácsnak azzal a zsíros levessel.

Nem adott neki semmit. A szakács kapzsi volt, sokat akart, s semmit se kapott.